

DATGANIAD O GYFRIFON A BARATOWYD YN ÔL PARAGRAFF 21 O ATODLEN 6 DEDDF GWARCHOD YR AMGYLCHEDD 1990

RHAGAIR

1. Hanes y Corff a'r Cefndir Statudol

Sefydlwyd Cyngor Cefn Gwlad Cymru ar 5 Tachwedd 1990 yn unol â darpariaethau Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990, i gyflawni dyletswyddau statudol er mwyn hybu cadwraeth y byd naturiol a gwella a chynyddu harddwch naturiol ynghyd ag annog hamdden a mwynhad yng nghefn gwlad Cymru, a chynghori'r Llywodraeth ar bob pwnn yn ymwneud â materion cefn gwlad a chadwraeth natur, fel y'u datgenir yn Rhan VII Adran 130 y Ddeddf. Fe'i cyllidir drwy grant cymorth blynyddol gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru. O dan Ran VII Adran 132 (2) (a) y Ddeddf awdurdodir y Cyngor i dderbyn rhoddion a chyfraniadau at ddibenion ei swyddogaethau a diffinnir yn Adran 132 (2). Paratuir y Cyfrifon dan baragraff 21 (1), atodlen 6, y Ddeddf yn y ffurf a orchynnwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda chymeradwyaeth y Trysorlys. Gellir cael copi o'r Cyfarwyddyd Cyfrifon gan y Cyngor.

Sefydlwyd y Cydbwyllgor Gwarchod Natur ar 5 Tachwedd 1990 gan Adran 128 (4) Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990 i gyflawni'r swyddogaethau a gyflawnid cyn hynny gan y Cyngor Cadwraeth Natur a restrir yn adran 133 o'r Ddeddf. Cwrddir â threuliau Uned Gefnogi'r Cydbwyllgor Gwarchod Natur yn unol ag Atodlen 7 y Ddeddf a'u talu yn gymesur â'r cyllid a gytunwyd gan Gyngor Cadwraeth Natur Lloegr, Scottish Natural Heritage a Chyngor Cefn Gwlad Cymru. Mae'r asedau a'r rhwymedigaethau yn gyd-eiddo i English Nature, Scottish Natural Heritage a Chyngor Cefn Gwlad Cymru, wedi eu rhannu yn ôl y ganran gyllido y cytunwyd arni am y flwyddyn honno

2. Cyllido

Cymorth grant i'r Cyngor gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n cyllido'r gwariant cyfalaf a refeniw (ac eithrio dibrisiad) sy'n fwy na'i incwm.

3. Canlyniadau a neilltuadau arian

Mae cyfrif incwm a Gwariant 2003-04 yn cofnodi diffyg o £0.345 miliwn miliwn ar gyfanswm incwm o £0.345 miliwn dros gyfanswm gwariant o £54.024 miliwn.

Roedd yr incwm yn cynnwys £50.247miliwn o grant y llywodraeth at wariant refeniw a £0.784 miliwn ar gyfer y rhan o wariant refeniw Uned Gefnogi'r Cydbwyllgor Gwarchod Natur.. At hynny derbyniodd y Cyngor £1.894 miliwn mewn grantiau at wariant cyfalaf a £0.026

miliwn fel rhan o wariant cyfalaf Uned Gefnogi'r Cydbwyllgor Gwarchod Natur.

Talwyd incwm anghadwadwy o £3.729 miliwn o gronfeydd yr Undeb Ewropeaidd, ar gyfer Tir Gofal, i Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Aed â gwarged o £0.707 miliwn i'r gronfa gyffredinol wrth gefn. Dygwyd gwarged argadwedig o £2.835 miliwn ymlaen o'r flwyddyn ariannol flaenorol gan roi gwarged argadwedig, a ddygwyd ymlaen, o £3.542 miliwn.

4. Asedau Sefydlog

Yn 2003-04, prynodd y Cyngor £1.894 miliwn o asedau cyfalaf fel ag a restrir yn Nodyn 12.

Mae'r rhan fwyaf o'r tir yn cael ei ddal ar ffurf gwarchodfeydd natur, ac nid yw pris y farchnad yn briodol.

5. Polis Talu Credydwy

Mae amseriad taliadau wedi ei bennu yn holl gytundebau ac archebion nwyddau a gwasanaethau'r Cyngor; 30 niwrnod i dderbyn y nwyddau neu'r gwasanaethau neu dderbynne ddilys, pa un bynnag yw'r diweddaraf, yw'r safon.

Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn cadw at Egwyddor Cyfrifo'r Llywodraeth trwy anelu at dalu ei holl filiau o fewn y cyfnodau a nodir. Yn ystod 2003-04, talodd y Cyngor 94% o'i anfonebau o fewn cyfnod o 30 niwrnod a ni thalodd unrhyw log ar daliadu hwyr.

6. Aelodau'r Cyngor am 2003-2004

J Lloyd Jones, OBE (Cadeirydd)
Y Dr E M N Andrews
Mr B Riddleston
Yr Athro R A Dodgshon
Yr Athro D Edwards
Mr R Lovegrove, OBE
Mr R Pratt
Mr D Tomos
Mr R Jarvis
Ms H Yewlett *
Mr R Williams
Y Dr S Shackley

* Daeth tymor yr apwynitad i ben ar 29 Chwefror 2004

7. Pobl Anabl

Mae Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995 yn cyflwyno deddfwriaeth newydd i wrthweithio'r gwahaniaethu mae pobl sydd ag anableddau yn ei wynebu. Mae'n rhoi hawliau newydd i bobl sydd, neu a fu, ag anabledd sy'n ei gwneud hi'n anodd iddynt gyflawni eu gweithgareddau normal beunyddiol. Gall yr anabledd fod yn gorfforol, yn synhwyraidd neu'n feddyliol ond rhaid iddo fod yn sylweddol a rhaid bod disgwyl iddo barhau am o leiaf 12 mis.

Dyfarnwyd y symbol '2 dic', Cadarnhaol ynghylch Anabledd i'r Cyngor, sef statws a ddyferniar gan y Gwasanaeth Cyflogi i gyflogwyr sy'n dilyn y canllawiau ymarfer gorau wrth ymdrin â phobl sydd ag anableddau. Mae defnyddio'r symbol yn dangos i staff y Cyngor ac i ymgeiswyr allanol bod y Cyngor wedi ymrwymo i ddarparu cyfleoedd gwaith cyflog i bobl sydd ag anableddau, ac mai yn ôl eu gallu yn unig y byddant yn cael eu barnu.

8. Cynnwys Gweithwyr Cyflog

Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn cynnwys gweithwyr cyflog drwy Gyngor Whitley Cyngor Cefn Gwlad Cymru sy'n dod â chynrychiolwyr y rheolwyr a'r undebau llafur at ei gilydd mewn amgylchedd gwaith. Cynhaliwyd pum Cyfarfod o Bwyllgor Whitley yn ystod y flwyddyn a bu'r trafodaethau yn eang ac yn gynhyrchiol

9. Archwilwyr

O dan baragraff 21 atodlen 6 Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990 mae'n ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru archwilio ac ardystio datganiadau'r cyfrifon a gosod copiau ohonynt, ynghyd â'r adroddiad hwn, gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

R Thomas
Prif Weithredwr
24 Gorffennaf 2004

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R CYNGOR A'R PRIF WEITHREDWR

O dan baragraff 21 atodlen 6 Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990 mae'n ofynnol i Gyngor Cefn Gwlad Cymru baratoi datganiad o gyfrifon yn y ffurf ac ar y sail a bennir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, gyda chaniatâd y Trysorlys. Paratoyr y cyfrifon ar sail cronïadau a rhaid iddynt roi darlun gwir a theg o gyflwr busnes y Cyngor ddiwedd y flwyddyn ac o'i incwm a'i wariant a'i lifoedd arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon mae'n ofynnol i'r Cyngor:

- barchu'r cyfarwyddyd cyfrifo a gynhyrchwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, gan gynnwys y gofynion cyfrifo a datgelu perthnasol, a defnyddio polisïau cyfrifo priodol ar sail gymson;
- farnu ac amcangyfrif ar sail resymol;
- ddatgan a yw'r safonau cyfrifo cymwys wedi eu dilyn, a datgelu ac esbonio unrhyw wrydd arwyddocaol yn y datganiadau ariannol;
- baratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, oni bai ei bod hi'n amhriodol rhagdybio y bydd y Cyngor yn parhau i weithredu.

Mae Swyddog Cyfrifo Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi penodi Prif Weithredwr Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn Swyddog Cyfrifo i'r Cyngor. Mae ei gyfrifoldebau perthnasol fel Swyddog Cyfrifo, gan gynnwys ei gyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r cyllid cyhoeddus ac am gadw cofnodion priodol, wedi eu datgan ym Memorandwm Swyddogion Cyfrifo Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a gynhyrchwyd gan y Trysorlys.

DATGANIAD LLYWODRAETHOL CORFFORAETHOL AR REOLAETH FEWNOL

1. Ystod y cyfrifoldeb

Yn fy swydd fel Swyddog Cyfrifo, gennyf i mae'r cyfrifoldeb am gadw cyfundrefn gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawni polisiau, nodau ac amcanion Cyngor Cefn Gwlad Cymru (Y Cyngor), a osodwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, tra'n diogelu'r cronfeydd cyhoeddus ac asedau'r Cyngor yr wyf i'n bersonol yn gyfrifol amdanynt, yn unol â'r cyfrifoldeb a roddwyd i mi yng Nghyfrifo'r Llywodraeth.

2. Mae'r system rheoli mewnlol yn seiliedig ar broses barhaus sydd â'r bwriad o nodi'r prif risgiau a all roi'r gwaith o gyflawni polisiau, nodau ac amcanion y Cyngor yn y fantol, er mwyn gwerthuso natur a maint y risgiau hyn a'u rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd. Mae'r system reolaeth fewnol wedi bod ar waith yn y Cyngor ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2004 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r cyfrifon, ac mae'n unol â chanllawiau'r Trysorlys a'r Cynulliad.

3. Y Gallu i Drafod Risg

Yn ystod 2003/04 rydym wedi adolygu a mabwysiadu Strategaeth Rheoli Risg ddiwygiedig, sy'n datgan yn glir ein hagwedd a'n gweithdrefnau mewnlol mewn perthynas â risg. Rhoddir pwyslais priodol i'r broses o reoli risg trwy ei chynnwys ym mhob rhan o'r broses reoli, cynllunio ac adrodd.

4. Yr Amgylchedd Risg a Rheolaeth

Yn benodol, mae tîm y Cyfarwyddwr yn adolygu'r gofrestr risgiau allweddol ym mhob un o'i gyfarfodydd ac yn cadw atodiad iddi o faterion cyfredol. Nodir mesurau rheoli, y camau i'w cymryd a swyddog arweiniol ar gyfer rheoli pob risg. Yn dilyn ailstrwythuro diweddar, mae'r Rhanbarthau a'r Grwpiau wrthi ar hyn o bryd yn paratoi cofrestr risg lleol diwygiedig ar gyfer eu hardaloedd. Mae'r cofrestr risg hyn yn ategu, mewn cyd-destun mwy lleol a manwl, y Gofrestr Risgiau Allweddol, er mwyn sicrhau bod risgiau'n cael eu rheoli ym mhob haen o'r sefydliad. Mae'r staff yn cael gwybod am reoli risg trwy ganllawiau, sydd ar gael ar ein mewnrwyd.

5. Mae'r Cyngor yn ystyried risg drwy ddarparu asesiadau risg fel rhan annatod o'r holl bapurau y bydd yn eu derbyn. Yn ogystal, mae'r Cyngor yn derbyn adroddiadau rheolaidd gan gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg ynghylch rheolaeth fewnol. Bydd y Pwyllgor yn parhau i roi cyngor ynghylch datblygiadau yn y prosesau rheoli risg ac yn asesu risgiau a rheolaethau yn

barhaus.

6. Cefais gan bob Cyfarwyddwr, Pennaeth Grŵp a Swyddog Ardal ddatganiad ysgrifenedig o sicrwydd fod yr holl systemau o reolaeth ac arolygaeth ariannol yn gwbl effeithiol. Bydd unrhyw faterion a gafodd eu codi yn cael sylw yn ystod y flwyddyn ariannol 2004/05.

7. Mae gan y Cyngor Archwiliad Mewnlol, sy'n gweithredu yn ôl y safonau a ddiffinnir yn Llawlyfr Archwiliad Mewnlol y Llywodraeth. Bydd yn cyflwyno adroddiadau rheolaidd i'r Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg, sy'n cynnwys barn annibynnol y Pennaeth Archwiliad Mewnlol ynghylch pa mor ddigonol ac effeithiol yw system y Cyngor o reolaeth fewnol ynghyd ag argymhellion ar gyfer gwella.

8. Adolygiad o Effeithiolrwydd

Mae f'adolygiad o effeithiolrwydd y system reolaeth fewnol yn cael ei asesu'n rheolaidd ac yn cael ei oleuo gan waith yr Uned Archwiliad Mewnlol, y Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg sy'n goruchwyllo gwaith yr Uned, y rheolwyr gweithredol oddi mewn i'r Cyngor sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw'r fframwaith rheoli mewnlol, a sylwadau gan archwilwyr allanol yn eu llythyrau rheolaeth ac adroddiadau eraill. Mae cynlluniau ar waith i fynd i'r afael ag unrhyw wendidau sy'n codi a sicrhau bod y systemau'n gwella o hyd.

Roger Thomas
Swyddog Cyfrifo
24 Gorffennaf 2004

TYSTYSGRIF AC ADRODDIAD ARCHWILIWR CYFFREDINOL CYMRU I AELODAU CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

Rwyf yn tystio fy mod i wedi archwilio'r datganiadau ariannol ar dudalennau 8 i 21 dan baragraff 21 atodlen 6 Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn dan gonfensiwn y gost hanesyddol, fel y'i diwygiwyd o ganlyniad i ailbriso rhai asedau sefydlog penodol, a'r polisiau cyfrifo a ddatgenir ar dudalennau 12 i 14.

Cyfrifoldebau'r Cyngor, Y Prif Weithredwr a'r Archwiliwr.

Fel y disgrifiwyd ar dudalen 3, y Swyddog Cyfrifo sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990 a chyfarwyddyd Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn ei herwydd, ar gyfer sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol. Y y Swyddog Cyfrifo sydd hefyd yn gyfrifol am baratoi cynnwys arall yr Adroddiad Ariannol. Sefydlwyd fy nghyfrifoldebau i, fel archwiliwr annibynnol, drwy statud, ac fe'u harweinig gan y Bwrdd Ymarfer Archwilio a chanllawiau moesegol galwedigaeth yr archwiliwr.

Byddaf yn adrodd a yw'r datganiadau ariannol, yn fy marn i, yn rhoi darlun gwir a theg ac wedi eu paratoi yn unol â Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990 ac â'r cyfarwyddyd a wnaed yn ei herwydd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, ac a yw'r incwm a'r gwariant, ym mhob agwedd faterol, wedi eu defnyddio i'r dibenion y'u bwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, a'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Byddaf hefyd yn adrodd os, yn fy marn i, nad yw'r Rhagair yn gyson â datganiadau ariannol y Cyngor, os nad yw'r Cyngor wedi cadw cofnodion ariannol priodol, neu os nad ydyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau angenrheidiol ar gyfer f'archwiliad.

Byddaf yn darllen yr wybodaeth arall sydd yn yr Adroddiad Blyneddol ac yn ystyried a yw'n gyson â'r datganiadau ariannol archwiliedig. Byddaf yn ystyried y goblygiadau i fy nhystysgrif i os dof i wybod am unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysonderau o bwys yn y datganiadau ariannol.

Byddaf yn adolygu a yw'r datganiad ar dudalen 4 yn adlewyrchu cydymffurfiaid y Cyngor ag arweiniad y Trysorlys 'Llywodraethu Corfforaethol: datganiad ynghylch rheolaeth fewnol'. Byddaf yn adrodd os nad yw'n diwallu'r gofynion a bennir gan y Trysorlys, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf i'n ymwybodol ohoni yn sgil f'archwiliad o'r datganiadau ariannol. Nid oes gofyn i mi ffurfio barn am effeithiolrwyd problemau llywodraethu corfforaethol y Cyngor na'i weithdrefnau risg a rheoli.

Sail barn yr archwiliad

Cynhelias f'archwiliad yn unol â Safonau Archwilio'r Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Ymarfer Archwilio. Mae Archwiliad Ariannol yn cynnwys archwilio, ar sail sampl, dystiolaeth sy'n berthnasol i symiau, datgeliadau a rheoleidd-dra trafodion ariannol a gynhwysir yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r arfarniadau arwyddocaol a wnaed gan y Swyddog Cyfrifo wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac a yw'r polisiau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r Cyngor, yn cael eu defnyddio'n gyson a'u datgelu'n ddigonol.

Cynllunias a chynhelias f'archwiliad fel ag i gael yr holl wybodaeth a'r holl esboniadau y tybiwn i eu bod yn angenrheidiol er mwyn rhoi tystiolaeth ddigonol imi allu rhoi sicrwydd rhesymol bod y datganiadau ariannol yn rhydd o gamddatganiadau o bwys, pa un ai oherwydd camgymeriadau, neu dwyll neu afreoleidd-dra arall, ac, ym mhob agwedd faterol, bod yr incwm a'r gwariant wedi eu defnyddio i'r dibenion y'u bwriadwyd hwy gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Wrth ffurfio fy marn yr wyf hefyd wedi mantoli digonolrwydd cyffredinol cyflwyniad yr wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Barn

Yn fy marn i

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o gyflwr busnes Cyngor Cefn Gwlad Cymru fel yr oedd ar Fawrth 31, 2003 ac o'r gwarged, cyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig a llifoedd arian am y flwyddyn yn diweddu yr adeg honno a'u bod wedi eu paratoi'n gywir yn unol â Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990 a'r cyfarwyddyd a wnaed yn ei herwydd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru; ac
- ym mhob agwedd faterol bod yr incwm a'r gwariant wedi eu defnyddio i'r dibenion y'u bwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

John Bourn
3-4 Park Place
Auditor General for Wales
Caerdydd
CF10 3DP

27 Gorffennaf 2004

CYFRIF INCWM A GWARIANT AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2003-04

	NODIADAU	£000	2003/043 £000	2002/03 £000
INCWM GROS				
Cymorth mewn grant	19	50,247		44,577
Cymorth mewn grant a gymhwyswyd at Uned Cefnogi'r CBG	6 & 19	784		715
Rhan o incwm arall y CBGN	6	140		138
Rhyddhad o Gronfa Wrth Gefn y Llywodraeth	18	1,491		1,297
Incwm o weithgareddau	2a	139		80
Incwm Ewropeaidd a gedwir	2b	1,568		(19)
			54,369	<u>46,788</u>
GWARIANT				
Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol a Diogelu Safleoedd	3	4,430		3,799
Cefnogaeth wyddonol a thechnegol	4	1,434		1,412
Cefnogaeth gweithredol	5	1,604		1,037
Cost flynyddol Uned Cefnogi'r CBGN	6	923		892
Grantiau sy'n daladwy	7	3,889		3,589
Grantiau Tir Cymen sy'n daladwy	8	2,787		3,956
Grantiau Tir Gofal sy'n daladwy	9	14,402		8,805
Costau staff a thaliadau i aelodau'r Cyngor	10	16,487		15,272
Taliadau tybiannol - cost cyfalaf		125		320
Costau gweithredu eraill	11	6,378		6,457
Prynu aesdiadau treftadaeth		69		274
Dibrisiad	13	1,496		1,290
			54,024	<u>47,103</u>
Gwarged/(Diffyg) ar weithgareddau			345	(315)
Gwarged ar waredu asedau sefydlog			20	3
Llog y gellir ei dderbyn			209	142
(Diffyg) ar weithgareddau arferol			574	(170)
Incwm Ewropeaidd na ellir ei gadw	9		3,729	2,789
Addasiad ar gyfer taliadau tybiannol			125	1,064
Swm a ildwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru	12		(3,729)	(2,789)
Trosglwyddiad o gronfeydd wrth gefn:	18		9	7
Gwarged ar weithgareddau am y flwyddyn ariannol			<u>708</u>	<u>901</u>
Gwarged am y flwyddyn ariannol			708	901
Addasiad ar gyfer gwarged Uned Cefnogi'r CBGN			(1)	39
Swm a drosglwyddwyd i'r gwarged a gedwid am y flwyddyn			<u>707</u>	<u>940</u>
Gwarged a gedwid ar 1 Ebrill			2,835	1,895
Gwarged a gedwid ar 31 Mawrth			<u>3,542</u>	<u>2,835</u>

Ystyrir yr holl weithgareddau fel rhai sy'n parhau

Mae'r nodiadau ar dudalennau 45 i 56 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

MANTOLEN AR 31 MAWRTH 2004

	NODIADAU	£000	2003/04 £000	2002/03 £000
ASEDAU SEFYDLOG				
Asedau cyffyrddadwy	13		3,484	3,068
Buddsoddiad yn Uned Gefnogi'r Cyd-Bwyllgor Gwarchod Natur	6		78	62
ASEDAU CYFREDOL				
Stoc	15	8		5
Dyledwyr	16	2,837		849
Arain yn y banc ac mewn llaw		2,150		3,758
		<u>4,995</u>		<u>4,612</u>
CREDYDWYR				
Swm sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn	17	(1,453)		<u>(1,777)</u>
ASEDAU NET CYFREDOL			3,542	2,835
CYFANSWM YR ASEDAU NET			<u>7,104</u>	<u>5,965</u>
ARIANNWYD GAN:				
CRONFEYDD CYFALAF A REFENIW WRTH GEFN				
Grant y Llywodraeth a ohiriwyd Cyfrif Cyfalaf	18	3,090		2,687
Cronfa wrth gefn o asedau a roddwyd	18	36		38
Cronfa ailbrisiu wrth gefn	18	358		343
Cyfran o ddarpariaethau a chronfeydd wrth gefn Uned Cefnogi'r Cyd-Bwyllgor Gwarchod natur	6	78		62
Cronfa wrth gefn incwm a gwariant		3,542		2,835
Cronfeydd y llywodraeth a phreifat			7,104	5,965
			<u>7,104</u>	<u>5,965</u>

Mae'r nodiadau ar dudalennau 45 i 56 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

DATGANIAD LLIF ARIAN CYDGYFNERTHOL AM Y FLWYDDYN A DDIWEDDODD AR 31 MAWRTH 2002

Cysoni gweddill o weithgareddau â'r llif arian net a ddaaw i mewn o weithgareddau

		2003/04	2002/03
	NOTES	£000	£000
Gwarged/(Diffyg) ar weithgareddau cyffredin		345	(315)
Trosglwyddiad o Gyfrif Grant Wrth Gefn y llywodraeth	18	(1,491)	(1,297)
Dibrisiad	13	1,495	1,290
Gostyngiad/(Gwarged) mewn stoc	15	(3)	3
Gostyngiad/(Gwarged) mewn dyledwyr	16	(1,988)	436
Gwarged (Gostyngiad) mewn credydwyr	17	(324)	429
Cyfraniad blynyddol net i'r CBGN	6	(1)	39
Costau tybiannol		125	1,046
Arian net yn dod i mewn o weithgareddau cyffredin		<u>(1,841)</u>	<u>1,649</u>

DATGANIAD LLIF ARIAN

		2003/04	2002/03
		£000	£000
Arian Net (All-lif) o weithgareddau			
Gweithgareddau cyffredin		(1,841)	1,649
Incwm Ewropeaidd na ellir ei gadw	8&9	3,729	2,789
Swm a ildwyd i'r Cynulliad Cenedlaethol	12	<u>(3,729)</u>	<u>(2,789)</u>
		<u>(1,841)</u>	<u>(1,649)</u>
Elw ar fuddsoddiad a gwasanaethau cyllid	20	209	142
Gwariant cyfalaf	20	<u>(1,870)</u>	<u>(1,632)</u>
		<u>(3,502)</u>	159
Cyllido	20	1,894	1,649
Gwarged / (gostyngiad) mewn arian		<u>1,608</u>	<u>(1,808)</u>

Cysoni llif arian net yn dod i mewn â'r symudiad mewn cronfeydd net

	2002/03	2001/02
	£000	£000
Gwarged/(gostyngiad) mewn arian yn y cyfnod	(1,608)	1,808
Cronfeydd net ar Ebrill 1 2002	3,758	1,950
Cronfeydd net ar 31 Mawrth 2003	<u>2,150</u>	<u>3,758</u>

Mae'r nodiadau ar dudalennau 45 i 56 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

DATGANIAD O GYFANSWM YR ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG

		2003/04	2002/03
	NODIADAU	£000	£000
Gwarged am y flwyddyn ariannol		707	940
Diffyg ar ail-brisio asedau sefydlog	13&18	15	25
Symudiad yng nghyfran darpariaethau a chronfeydd wrth gefn y CBGN	6	16	(36)
Symudiad ar Gronfeydd y Llywodraeth Wrth Gefn	18	403	352
Symudiad ar Gronda Asedau a Roddwyd	18	(2)	(2)
Cyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabydedig am y flwyddyn		<u>1,139</u>	<u>1,279</u>

Mae'r nodiadau ar dudalennau 45 i 56 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

NODIADAU I'R CYFRIFON

NODYN 1. DATGANIAD O BOLISIAU CYFRIFO

1.1 Sail Cyfrifog

Mae'r Cyfrifon wedi eu paratoi dan gonfensiwn y gost hanesyddol, fel y'i diwygiwyd o ganlyniad i ailbriso rhai asedau sefydlog penodol. Heb gyfyngu ar yr wybodaeth a roir, mae'r Cyfrifon yn diwallu gofynion cyfrifo a datgelu Deddf Cwmniau 1985, a'r safonau cyfrifo a gynhyrwyd neu a fabwysiadwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo, i'r graddau y mae'r gofynion hynny'n briodol. Mae'r Cyfarwyddyd Cyfrifo fel y rhoddwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn rhyddhau'r Cyngor o'r gofyniad i gynhyrchu datganiad o elw a cholled cost hanesyddol.

1.2 Asedau Sefydlog a Dibrisio

1.2a Polisi Priso

Mae tir, adeiladau anweithredol a gwasanaethau gwaith mewn mannau a bennwyd yn ardaloedd cadwraeth wedi eu dynodi'n ddiwerth ar y fantolen. Mae tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol eraill wedi eu priso ar bris y farchnad agored ar gyfer defnydd cyfredol neu gost dibrisiedig adnewyddu yn achos adeiladau arbenigol. Ceir prisiadau llawn bob 5 mlynedd a'u diweddarau yn ôl y mynegeion priodol sy'n cael eu cyheoddi gan y Swyddfa dros Ystadegau Cenedlaethol yn y blynyddoedd rhwng hynny. Ym mis Mawrth 2002 y cynhaliwyd y prisiad diwethaf gan y Priswyr Eiddo Annibynnol King Sturge

Dangosir cyfarpar, cyfrifiaduron a cherbydau am eu pris namyn dibrisiad; nid ydynt wedi eu hailbriso gan na fyddai addasiadau o'r fath yn berthnasol ym marn y Cyngor.

Dygir yr addasiadau sy'n codi o ailbrisiadau i'r gronfa ailbriso. Codir unrhyw ostyngiadau parhaol mewn gwerth ar y Cyfrif Incwm a Gwariant.

1.2b Dibrisiad

Darperir dibrisiad ar bob ased sefydlog diriaethol, ar wahân i dir rhydd-ddaliadol, ar gyfraddau a gyfrifwyd i ddileu cost neu brisiad pob ased i'w werth gweddilliol yn wastad dros ei oes ddefnyddiol ddisgwyliedig fel a ganly

Adeiladau Rhydd-ddaliadol	50 mlynedd neu oes a amcangyfrif eu bywyd yn broffesiynol
Adeiladau Rhydd-ddaliadol [adeiladau byr-dymor]	20 mlynedd [neu lai os yw'n briodol]
Cyfarpar Cyfrifiadurol	3 blynedd [neu hyd at 10 mlynedd ar eitemau penodol]
Cyfarpar arall	5 -10 mlynedd
Cerbydau	5 mlynedd

Ar gyfer adeiladau rhydd-ddaliadol, didynnir swm sy'n cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng y dibrisiad a godwyd ar yr asedau a ailbrisiwyd a'r hyn a fyddai wedi ei godi petai'r asedau wedi eu dangos ar eu cost yn una i cael ei ychwanegu neu ei dynnu o'r gronfa ailbriso ac unai yn cael ei dynnu neu yn cael ei roi yn gredyd yn y Cyfrif Incwm a Gwariant.

Mae cost colli gwerth ar bob ased sefydlog diriaethol arall sydd yn cael ei gyfrifo ar y graddfeydd uchod yn cael ei roi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant ac mae swm yn cael ei drsoglywddo o grant y llywodraeth er mwyn talu am golli gwerth o fewn y flwyddyn.

1.2c Gwerthu Asedau Sefydlog

Ildir yr enillion a wneir wrth werthu asedau sefydlog i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn eu cyfanrwydd, heblaw pan fydd yr elw'n cael ei ddefnyddio i ailosod tebyg-am-debyg.

1.2d Asedau a Roddwyd

Bydd gwerth asedau a roddwyd, neu roddion a ddefnyddiwyd i brynu asedau sefydlog, yn cael eu rhoi'n gredyd i'r gronfa asedau a roddwyd. Didynnir swm sy'n cynrychioli'r dibrisiad ar yr asedau hyn o'r gronfa asedau a roddwyd a'i roi'n gredyd yn y Cyfrif Incwm a Gwariant.

1.3 Cyd-bwyllgor Gwarchod Natur

Cyllidir Uned Gefnogi'r Cyd-bwyllgor Gwarchod Natur [UGCGN] ar y cyd gan Gyngor Cadwraeth Natur Lloegr, Cyngor Cefn Gwlad Cymru, a Scottish Natural Heritage. Y tri Chyngor Cadwraeth sydd yn berchen ar asedau ac ymrwymiadu'r Pwyllgor, a hynny mewn cyfrannedd union i'w hariannu am y flwyddyn. Bydd y cyfraniad canrannol a'r gyllideb gyfan yn cael eu gosod yn y dyfodol gan Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig, mewn trafodaeth â'r gweinyddiaehau datganoledig yn Yr Alban a Chymru.

Mae'r cyrff uchod yn ystyried mai 'Cyd-Drefniant nad yw'n Endid' fel y'i diffinnir gan FRS9 yw UGCGN. Mae'n cynhyrchu cyfrif ar wahân, a archwilir gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol, ac mae rhan gymesur o incwm, gwariant, asedau, cyflenwadau a chronfeydd wrth gefn UGCGN yn cael ei chorffori yn natganiadau ariannol Cyngor Cefn Gwlad Cymru ar ffurflen dalfyredig gytunedig o'r dull ecwiti.

1.4 Priso Stoc

Mae stoc y cyhoeddiadau yn cael ei briso ar sail cyntaf i mewn cyntaf allan ar ben isaf costau cynhyrchu uniongyrchol a phris sylweddoladwy net.

1.5 Trethu

Nid yw'r Cyngor yn gorfod talu treth gorfforaeth na threth trosglywddo cyfalaf ar roddion a chymynroddion y mae'n eu derbyn. Dangosir incwm net heb TAW. Mae gwariant a phryniadau asedau sefydlog yn cael eu dangos yn cynnwys TAW, nad oes, fel rheol, modd ei hadennill.

1.6 Cymorth grant

Mae grantiau o natur refeniw a dderbynnir oddi ar law'r llywodraeth neu a ddefnyddir i brynu asedau heb unrhyw werth [gweler 1.2a] yn cael eu rhoi yn gredyd i incwm yn y

flwyddyn y maent yn berthnasol iddi. Mae grantiau ar gyfer gwariant cyfalaf yn cael eu credydu i gronfa wrth gefn grantiau'r llywodraeth, ac yn cael eu rhyddhau i refeniw dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr asedau perthnasol mewn symiau cyfartal.

1.7 Grantiau, Cytundebau Ymchwil a Threfniadau Rheoli.

Mae gwariant ymchwil, y grantiau a ddyfernir a thaliadau cytundebau rheoli yn cael eu codi ar y cyfrif incwm a gwariant pan maent yn digwydd.

1.8 Costau Tybiannol - Cost Cyfalaf

Bydd tâl cyfalaf tybiannol a fydd yn adlewyrchu cost y cyfalaf a ddefnyddir gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru yn cael ei gynnwys Cyfrol Incwm a GWariant. Mae'r gost yn cael ei gyfrifo ar 3.5% (6% yn 2002-03) o'r cyfalaf a ddefnyddir, ag eithrio gwedill arian sy'n cael ei ddal gan Swydfa'r Paymaster General.

1.9 Gwerthoedd Pensiynau

Mae cyfraniadau'r Cyflogwr yn daliadwy i Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (ymunodd y Cyngor Cefn Gwlad ar 1af Hydref 2002) ar un o bedair graddfa, fel yr amlinellir isod, wedi ei selio ar fandiau cyflog.

2003/04

Ystod cyflog	Canran
£17,500 ac islaw	12%
£17,501-£36,000	13.5%
£36,001-£62,000	16.5%
£62,001 a thros ben	18.5%

2002/03

Ystod cyflog	Canran
£16,500 ac islaw	12%
£16,501-£34,000	13.5%
£34,001-£59,000	16.5%
£59,001 a thros ben	18.5%

1.10 Deilliadolion

Yn unol â FRSq3 Mae'n rhaid i'r Cyngor ddarparu gwybodaeth am rôl y mae gweithdrefnau ariannol yn chwarae mewn creu neu newid y risg y mae yn ei wynebu yn ei weithrediadau. Nid oes gan y CYngor unrhwy fenthyciadau ac y mae'n dibynnu'n bennaf am ei anghenion arian parod, ac felly nid yw'n agored i risgiau hylifedd. Nid oes ganddo adneuon materol ac mae ei holl asedau a'i rwymedigaethau materol wedi eu henwi mewn arian sterling, felly nid yw'n agored i risg llog na risg arian cyfredol.

NODYN 2 - INCWM

	2003/04 £000	2002/03 £000
a) Incwm o weithgareddau		
Incwm o Warchodfeydd Natur Cenedlaethol	53	55
Dehongli	8	9
Ymchwil	1	3
Grantiau nad ydynt yn dod o Ewrop	77	-
Amrywiol	-	13
	<u>139</u>	<u>80</u>
b) Grantiau y gellir eu cadw o'r Gymuned Ewropeaidd		
Grantiau o Raglen Strwythurol 5b y Gymuned Ewropeaidd	1,120	17
Grantiau Rhaglen LIFE	22	13
Grantiau Interreg	35	(10)
Grantiau eraill	408	-
Ad-daliad	(17)	(39)
	<u>1,568</u>	<u>(19)</u>

NODYN 3 - RHEOLI GWARCHODFYEDD NATUR CENEDLAETHOL A DIOGELU SAFLEOEDD

(Y gost o brydlesu, rheoli a chynnal Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol a chost taliadau i Dirfeddianwyr Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol arbennig am reoli eu tir mewn dull sy'n fanteisiol i'r amgylchedd)

	2003/04 £000	2002/03 £000
Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol		
Cynnal y gwarchodfeydd	1,457	1,508
Prydlesau'r gwarchodfeydd	34	28
Cytundebau Rheoli Adran 16 y gwarchodfeydd	437	303
Costau Cytundebau Rheoli Adran 15		
Taliadau blynyddol gan gynnwys dyledion i berchnogion a deiliaid	1,676	1,264
Costau blynyddol a chostau gweithfeydd	242	211
Monitro a Chynllunio Rheolaeth		
Montiro	142	102
Cynllunio rheolaeth	66	73
Costau cyfreithiol cysylltiedig		
Ymchwilidau cyhoeddus	21	5
Costau cyfreithiol yn ymwneud â Cytundebau Rheoli	192	198
Costau eraill		
Gweithgareddau eraill [Ffyrdd-freintiau, Trwyddedau ac ati]	139	116
Ymgynghoriaethau yr Asiantaeth Tir	35	70
Ad-daliadau	(11)	(79)
	<u>4,430</u>	<u>3,799</u>

Ymrwymadau ynghylch Cytundebau Rheoli yn y dyfodol

O ganlyniad i gytundebau rheoli a gwblhawyd erbyn 31 Mawrth 2002, mae'r ymrwymiad i daliadau blynyddol sy'n parhau fel a ganlyn:

	£000	£000
Yn y flwyddyn ariannol nesaf	1,744	1,721
Ym mlynnyddoedd 2 i 5 (yn flynyddol)	943	1,157
5 mlynedd a throsodd	1,701	692

NODYN 4 - CEFNOGAETH WYDDONOL A THECHNEGOL

Cost contractau i gefnogi rhaglenni gwyddonol a thechnegol CCGC a datblygu polisiâu amgylcheddol i Gymru

	2003/04	2002/03
	£000	Re-stated £000
Sail adnoddau Gwyddorau Naturiol	804	685
Adnoddau Diwylliannol	59	248
Monitro Amgylcheddol	232	349
Gwyddoniaeth/Astudiaethau o Effaith Polisi	131	173
Ymgynghoriadau Grantiau	2	-
Ymchwil i Ddatblygu Polisi	316	201
Coladu Systemau DataGwyddonol	-	-
Mentrau Arbennig	-	1
Costau Cynadleddau	6	-
Tanysgrifiadau Rhyngwladol	-	-
Ad-daliadau ar brosiectau ar y cyd	(116)	(245)
	<u>1,434</u>	<u>1,412</u>

NODYN 5 - CEFNOGAETH GWEITHREDOL

Cost cefnogaeth gweithredol CCGC

	2003/04	2002/03
	£000	£000
Cefnogaeth Amaeth-amgylcheddol	377	377
Prosiectau gweithredol (nad yndynt yn Ymchwil)	863	132
Costau cartograffeg	149	202
Sustemau data	58	169
Costau llyfrgell	112	101
Cost offer gweithredol	5	5
Costau gweithredol amrywiol	40	51
	<u>1,604</u>	<u>1,037</u>

Ar gyfer 2003/04, mae costau sy'n ymwneud â chefnogi Gweithrediadau'n uniongyrchol wedi eu hailddosbarthu er mwyn adlewyrchu gwariant yn well. Gynt, câ'r costau hyn eu dangos yn Nodiadau 4 ac 11, mae'r ffugyrau cymharol ar gyfer 2002/2003 wedi eu hailfynegi.

NODYN 6 - BUDDSODDIAD YN UNED CEFNOGI'R CYD-BWYLLGOR GWARCHOD NATUR

Ariannir Uned Cefnogi'r Cyd-Bwyllgor Gwarchod Natur ar y Cyd gan y Cyngor Gwarchod Natur ar gyfer Lloegr, Cyngor Cefn Gwlad Cymru a Scottish National Heritage ar sail cyfraniadau cyfartalog a gytunwyd. Mae'r asedau a'r rhwymedigaethau yn eiddo ar y cyd i'r tri chorff, ac wedi eu dyrannu ar sail y canran cyllido y cytunwyd arno am y flwyddyn honno. Y gyfran y cytunwyd arni ar gyfer Cyngor Cefn Gwlad Cymru am 2003/04 oedd 13.85% [Blwyddyn Flaenorol 13.74%].

Y gyfran a ddyrannwyd o incwm a gwariant Uned Cefnogi'r Cyd-Bwyllgor Gwarchod Natur oedd:

	2003/04	2002/03
	£000	£000
Cymorth grant wedi ei neilltuo i'r CBGN	784	715
Share of JNCC Expenditure	(923)	(892)
Share of JNCC other income	140	138
(Deficit) /Surplus for the year	<u>1</u>	<u>(39)</u>

Y symudiadau ym muddsoddiad y Cyngor yn Uned Cefnogi'r CBGN oedd:

(Diffyg) am y flwyddyn	1	(39)
Newidiadau eraill i werth yr asedau	15	3
Cynnydd mewn buddsoddiad am y flwyddyn	<u>62</u>	<u>98</u>
Gwerth buddsoddiad ar 1 Ebrill	78	62
Gwerth buddsoddiad ar 31 Mawrth	<u>78</u>	<u>62</u>

ariannwyd gan:

Cyfrif Incwm a Gwariant	13	12
Darpariaethau eraill a chronfeydd wrth gefns	65	50
	<u>78</u>	<u>62</u>

Archwilir cyfrifon y Cyd-Bwyllgor Gwarchod Natur gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol ac fe'u gosodir o flaen y Senedd fel atodiad i gyfrifon English Nature.

NODYN 7 - GRANTIAU SY'N DALADWY

	Sector Gyhoeddus £000	Sector Breifat £000	2003/04 Cyfanswm £000	2002/03 £000
Cyfalaf	-	73	73	2
Bioamrywiaeth	686	538	1,224	145
Tirwedd	385	96	481	1,165
Ymwybyddiaeth	161	572	733	753
Mynediad	610	127	737	631
Hyfforddiant Allanol	1	65	66	-
Addysg	-	66	66	-
Cynlluniau Arbennig	-	294	294	673
Cronfa Datblygu Ewropeaidd	-	245	245	220
Grantiau a Hawlir yn ôl	-	(30)	(30)	-
	<u>1,843</u>	<u>2,046</u>	<u>3,889</u>	<u>3,589</u>

NODYN 8 - GRANTIAU TIR CYMEN

	2003/04 £000	2002/03 £000
Taliadau blynyddol	2,247	3,102
Cyfundaliadau	540	854
	<u>2,787</u>	<u>3,956</u>

Ymrwymadau yn y dyfodol ynglŷn â Chytundebau Tir Cymen

O ganlyniad i gytundebau Tir Cymen a gwblhawyd erbyn 31 Mawrth 2004, mae'r ymrwymadau i'r taliadau blynyddol a thaliadau am waith sy'n parhau fel a ganlyn:

	£000	£000
Yn y flwyddyan ariannol nesaf	1,580	2,394
Ym mlynnyddoedd 2-5 (pob blwyddyn)	1,010	1,028
5 mlynedd a throsodd	-	-

NOTE 9 - TIR GOFAL

	£000	£000
Taliadau Blynyddol	9,798	6,175
Cyfranddaliadau	4,622	2,651
Ad-daliadau	(18)	(21)
	<u>14,402</u>	<u>8,805</u>

1. Mae Cyngor Cefn Gwlad yn gweithredu Tir Cymen o fewn fframwaith Cynllun Amaeth-Amgylchedd yr Undeb Ewropeaidd ac mae'n rhan o'r Cynllun Datblygu Cefn Gwlad i Gymru.

Mae gan y Cyngor Cefn Gwlad yr hawl i wneud cais am ad-dalu 50 y cant o gostau cytundebau rheoli'r cynllun. Nid yw'r incwm yn incwm y gellir ei gadw ac y mae'n cael ei ildio i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Y cyfanswm yw £3.729 miliwn [Blwyddyn Flaenorol £2.789 miliwn]

	£000	£000
Yn y flwyddyn ariannol nesaf	17,200	13,104
Ym mlynnyddoedd 2 i 5 (yn flynyddol)	18,500	13,176
5 mlynedd a throsodd	59,900	49,230

NODYN 10 - COSTAU STAFF A THÂL I AELODAU'R CYNGOR

	2003/04 £000	2002/03 £000
Cyflogau	13,621	12,948
Yswiriant Gwladol	968	906
Pensiwn	1,892	1,802
Gwerthoedd Trosglwyddo Pensiwn Net	(2)	(434)
Costau Ymddeoliad Cynnar	8	50
	<u>16,487</u>	<u>15,272</u>
Niferoedd Cyfartalog	<u>614</u>	<u>619</u>

Cyflogir staff gyda'r Cyngor fel a ganlyn:

	2003/04	2002/03
Prif Weithredwr a'r Swyddfa Ganolog	4	4
Cyfarwyddiaeth Cadwraeth	336	340
Cyfarwyddiaeth Polisi Cefn Gwlad	81	73
Cyfarwyddiaeth Gwyddoniaeth	71	79
Grŵp Cyllid a Phersonel	107	110
Uned Cefnogi'r Cyd-Bwyllgor Gwarchod Natur	15	13

Aelodau'r Cyngor	£000	£000
Tâl aelodau'r Cyngor gan gynnwys Yswiriant Gwladol	100	97
Tâl y Cadeirydd gan gynnwys Yswiriant Gwladol	42	41

Penodir y Cadeirydd gan Brif Ysgrifennydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru fel penodiad pensiynadwy rhan amser am 130 diwrnod y flwyddyn.
pensionable appointment of 130 days a year

Penodir aelodau'r Cyngor gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar sail rhan-amser 30 diwrnod y flwyddyn.
Nid oes pensiwn yn mynd gyda'r penodiadau hyn ac eithrio i'r Cadeirydd.

Derbyniodd aelodau canlynol y Cyngor daliadau ar yr amrediadau canlynol:

	2003/04	2002/03
£10,001 - £15,000	1	-
£ 5,001 - £10,000	10	11
£ 0 - £ 5,000	-	2

Uwch Weithwyr

Yn unol â Chod Greenbury a DAO (GEN) 3/00, mae'n rheidrwydd ar y Cyngor i ddatgelu'r manylion a ganlyn ynghylch uwch staff, gan gynnwys y rhai sy'n gyfrifol am redeg adrannau sy'n pennu polisïau.

Enw a swydd	Oed	2003/04 Cyflog (fel isod) £000	2003/04 Gwir godiad mewn pension a cyfrandaliad yn 60 £000	2003/04 Cyfanswm pensiwn cronedig yn 60 yn 31/3/04 a chyfrandaliad cysylltiedig £000	CETV yn 31/3/03 i'r £000 agosaf	CETV yn 31/3/04 i'r £000 agosaf	Gwir godiad yn CETV ar ôl ystyried chwyddiant a newidiadau yn y farchnad buddsoddiadau i'r £000 agosaf
Lloyd Jones Cadeirydd	54	35-40	0 - 2.5 a 0 - 2.5 cyfr.	0 - 5 a 5 - 10 cyfr.	25	34	8
D R Thomas - Prif Weithredwr	51	75-80	0 - 2.5 a 0 - 2.5 cyfr.	0 - 5 a 0 - 5 cyfr.	7	33	23
Dr Malcolm Smith - Uwch Gyfarwyddwr*	55	60-65	17.5 - 20 a 52.5 - 55 cyfr.	20 - 25 a 60 - 65 cyfr.	51	372	46
Dr John Taylor - Cyfarwyddwr Polisi	48	50-55	0 - 2.5 a 0 - 2.5 cyfr.	0 - 5 a 0 - 5 cyfr.	44	60	10
Dr David Parker - Cyfarwyddwr Cadwraeth *	46	50-55	0 - 2.5 a 0 - 2.5 cyfr.	0 - 5 a 10 - 15 cyfr.	42	56	10
Mr L Warmington - Cyfarwyddwr Sustemau Corfforaethol	54	50-55	0 - 2.5 a 2.5 - 5 cyfr.	20 - 25 a 70 - 75 cyfr.	381	427	27

*cyfr. =
cyfrandaliad

Mae cyflog yn cynnwys cyflog gros a thâl bonws. Dim ond y Prif Weithredwr sy'n gallu cael bonws perfformiad yn seiliedig ar dargedau wedi'u pennu gan y Cyngor a'u cymeradwyo gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae'r uwch staff eraill yn cael cyflog gros yn unig. Ni chafodd yr un o Aelodau'r Cyngor na'r uwch staff unrhyw dâl ar wahân i'r hyn a ddangosir uchod nac unrhyw fuddion mewn nwyddau.

Mae colofnau 5 a 6 o'r tabl uchod yn dangos gwerth trosglwyddo mewn arian (CETV) yr aelod sydd wedi cronni ar ddechrau a diwedd y flwyddyn adrodd. Mae colofn 7 yn adlewyrchu'r cynnydd mewn CETV sy'n cael ei ariannu gan y cyflogwr (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion wedi'u trosglwyddo o gynllun neu drefniad pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisiad cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod. Ni chafodd colofn 8 arall, ar gyfer dangos cyfraniadau'r cyflogwr i gynlluniau pensiwn Partneriaeth ei chynnwys uchod oherwydd ni dderbyniwyd unrhyw gyfraniadau o'r fath mewn perthynas ag uwch staff.

Gwerth Trosglwyddo Mewn Arian yw asesiad actiwaraid o werth cyfalafog buddion cynllun pensiwn aelod ar adeg benodol. Y buddion sy'n cael eu prisio yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol i briod sy'n daladwy o'r cynllun. Mae CETV yn dâl a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniad i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun pensiwn neu drefniad arall pan fo'r aelod yn ymadael â chynllun ac yn dewis trosglwyddo'r budd a gronnwyd yn y cynllun gwreiddiol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn berthynol i'r buddion a gronnwyd gan yr unigolyn fel canlyniad i'w holl aelodaeth o'r cynllun pensiwn, ac nid ei wasanaeth fel uwch weithiwr yn unol â'r datgeliad hwn. Mae'r ffigur CETV, ac o 2003-04 y manylion pensiwn eraill, yn cynnwys gwerth unrhyw fudd pensiwn mewn cynllun neu drefniad arall lle mae'r unigolyn wedi trosglwyddo i drefniadau Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (CPS) a phan fo Cyllideb y Gwasanaeth Sifil wedi derbyn tâl trosglwyddo sy'n gymesur i'r rhwymedigaethau pensiwn ychwanegol. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fudd pensiwn ychwanegol a gronnwyd ar gyfer yr aelod am ei fod wedi prynu blynyddoedd ychwanegol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun ar ei gost ei hun. Bydd y Gwerthoedd Trosglwyddo Mewn Arian yn cael eu cyfrifo yn unol â'r canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan Sefydliad a Chyfadran yr Actiwaraid.

Pensiynau

Darperir buddion pensiwn trwy drefniadau Pensiwn y Gwasanaeth Sifil. O 1 Hydref 2002, gall gweision sifil berthyn i un o dri chynllun budd diffiniedig â sail statudol (clasurol, premiwm a chlasurol plws). Mae'r cynlluniau heb gronfa o arian, ac mae cost y buddion yn cael ei diwallu gan arian sy'n cael ei bennu gan y Senedd bob blwyddyn. Mae'r pensiynau sy'n daladwy o dan glasurol, premiwm a chlasurol plws yn cael eu cynyddu'n flynyddol yn unol â newidiadau yn y Mynegrif Prisiau Manwerth. Gall newydd-ddyfodiad ar ôl 1 Hydref 2002 ddewis rhwng perthyn i'r cynllun premiwm neu ymuno â threfniad 'prynu arian' o ansawdd da ar gyfer budd-ddeiliaid, gyda chyfraniad sylweddol gan y cyflogwr (cyfrif pensiwn partneriaeth).

Pennir cyfraniadau'r gweithiwr yn ôl 1.5% o'r enillion pensiynadwy ar gyfer y cynllun clasurol a 3.5% ar gyfer y cynlluniau premiwm a chlasurol plws. Mae'r buddion yn y cynllun clasurol yn cronni yn ôl 1/80 y cyflog pensiynadwy ar gyfer pob blwyddyn o wasanaeth. Yn ogystal, mae cyfandaliad sy'n cyfateb i dair blynedd o bensiwn yn daladwy adeg ymddeol. Mae'r buddion yn y cynllun premiwm yn cronni yn ôl 1/60 yr enillion pensiynadwy terfynol ar gyfer pob blwyddyn o wasanaeth. Yn wahanol i'r cynllun clasurol, ni cheir unrhyw gyfandaliad awtomatig, ond gall aelodau ildio (cymudo) peth o'u pensiwn er mwyn darparu cyfandaliad. Yn y bôn, mae'r cynllun clasurol plws yn amrywiad o'r cynllun premiwm, ond â buddion mewn perthynas â gwasanaeth cyn 1 Hydref 2002 yn cael eu cyfrifo'n fras yn debyg i'r cynllun clasurol.

Ar gyfer 2003-04, roedd cyfraniadau'r cyflogwyr o £1.892m yn daladwy i Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (2002-03 - £0.844 am 6 mis o 1 Hydref 2002) mewn perthynas â gweithwyr sy'n aelodau o unrhyw un o'r cynlluniau Clasurrol, Premiwm neu Glasurrol Plws. Pennwyd y cyfraniadau yn ôl un o bedair cyfradd mewn amrediad o 12 i 18.5 y cant o gyflog pensiynadwy, yn seiliedig ar fandiau cyflog. Mae Actiwari'r cynllun yn adolygu cyfraniadau'r cyflogwr bob pedair blynedd ar ôl prisiad o'r cynllun llawn. Bydd y cyfraddau'n dal yr un fath y flwyddyn nesaf, yn amodol ar ailbrisió'r bandiau cyflog, ond byddant yn cynyddu o 2005-06. Mae cyfraddau'r cyfraniadau'n adlewyrchu buddion wrth iddynt gronni, yn hytrach na phan fo'r costau'n digwydd, ac yn adlewyrchu profiad o'r cynllun yn y gorffennol.

Mae'r cyfrif pensiwn partneriaeth yn drefniad pensiwn budd-ddeiliaid. Mae'r cyflogwr yn gwneud cyfraniad sylfaenol yn seiliedig ar oedran o rhwng 3 a 12.5 y cant i gynnyrch pensiwn budd-ddeiliaid a ddewisir gan y gweithiwr. Talwyd cyfraniadau cyflogwyr gwerth £6,500 i mewn i un neu fwy o baneli o ddarparwyr pensiwn budd-ddeiliaid penodedig. Nid oes rhaid i'r gweithwyr gyfrannu, ond os gwnânt, bydd y cyflogwr yn gwneud cyfraniad cyfatebol hyd at derfyn o 3 y cant o gyflog pensiynadwy (yn ychwanegol at gyfraniad sylfaenol y cyflogwr). Ar ben hyn, mae'r cyflogwyr hefyd yn cyfrannu 0.8 y cant ychwanegol o gyflog pensiynadwy i dalu am gost yswiriant budd risg a ddarperir yn ganolog (marwolaeth wrth wasanaethu ac ymddeoliad oherwydd afiechyd). Yn 2003-04 roedd hyn yn £500.

Yn ystod 2003-04 ymddeolodd dau o bobl yn gynnar oherwydd afiechyd; roedd cyfanswm y rhwymedigaethau pensiwn cronedig yn y flwyddyn yn £5,000.

Mae Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS) yn gynllun budd diffiniedig aml-gyflogwr heb gronfa ariannol, ond mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru'n methu nodi ei gyfran o'r asedau a rhwymedigaethau sylfaenol. Gwnaed prisiad actiwaraid llawn yn seiliedig ar 31 Mawrth 2003. Mae'r manylion ar gael yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Pensiwn Sifil.

Mae'r cyfrifon adnoddau a manylion pellach am y trefniadau CPS ar gael yn y wefan www.civilservice-pensions.gov.uk

Yn ystod 2003-04 cafodd £41.5 miliwn ei drosglwyddo i Gyngor Cefn Gwlad Cymru o'r Trysorlys. Roedd hyn yn swmp-drosglwyddiad o arian pensiwn, a gafodd ei drosglwyddo'n uniongyrchol gennym i Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil trwy Swyddfa'r Cabinet.

NODYN 11 - TALIADAU GWEITHREDU ERAILL

	2003/04	2002/03
	£000	£000
Costau Llety	1,660	1,332
Costau Cludiant	655	195
Costau Swyddfa Cyffredinol	734	813
Prynu, Hurio a Chynnal Offer	409	449
Hyfforddiant	585	610
Teithio a chynhaliaeth	188	650
Datblygu Systemau Gwybodaeth	883	909
Gwasanaethau Corfforaethol Cyffredinol	399	423
Costau Cyfreithiol Amrywiol	54	43
Ffi Archwilio - statudol	23	21
Ffi Archwilio - anstatudol	20	4
Newid mewn Lefel Stoc	(3)	3
Cyhoeddusrwydd/Gwybodaeth/Addysg	1,140	1,123
Cartography	9	0
Llyfrgell	13	0
Ad-daliadau yn ymwneud â'r Gwasanaethau uchod	<u>(391)</u>	<u>(118)</u>
	<u>6,378</u>	<u>6,457</u>

Mae ad-daliadau yn cynnwys £205,000 a oedd wedi ei gadw, ar ran cyngor Cefn Gwlad Cymrus, gyda chyfreithiwr yn disgwyl pwrcau hawliau pori grazing. Ni wnaeth y pryniant yma fynd yn ei flaen a trosglwyddwyd yr arian yn ôl i CCGC.T

NODYN 11 - ARIAN A DDOSBERTHIR I GYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

Incwm na ellir ei gadw sy'n daladwy i gynulliad Cenedlaethol Cymru

	2003/04 £000	2002/03 £000
Grantiau yr Undeb Ewropeaidd i gefnogi Tir Cymen [gweler Nodyn 9]	3,729	2,789
	<u>3,729</u>	<u>2,789</u>

NODYN 13 - ASED AU SEFYDLOG

	Rhyddfrait Adeiladau/Tir £000	Offer £000	Cyfrifiaduron £000	Cerbydau £000	CYFANSWM £000
COST NEU WERTH					
Fel ar 1 Ebrill 2002	1,143	1,748	4,783	1,206	8,880
Ychwanegiadau	-	272	1,295	327	1,894
Gwarediadau	-	(86)	(1,122)	(177)	(1,385)
Ail-brisiadau	22	-	-	-	22
Fel ar 31 Mawrth 2004	<u>1,165</u>	<u>1,934</u>	<u>4,956</u>	<u>1,356</u>	<u>9,411</u>
DIBRISIAD					
Fel ar 1 Ebrill 2003	118	1,324	3,561	809	5,812
Tâl am y flwyddyn	33	166	1121	176	1,496
Gwarediadau	0	(83)	(1121)	(177)	(1,381)
Ail-brisiadau	-	-	-	-	-
Fel ar 31 Mawrth 2004	<u>151</u>	<u>1,407</u>	<u>3,561</u>	<u>808</u>	<u>5,927</u>
GWERTH PAPUR NET					
Fel ar 1 Ebrill 2003	1,025	424	1,222	397	3,068
Fel ar 31 Mawrth 2004	<u>1,014</u>	<u>527</u>	<u>1,395</u>	<u>548</u>	<u>3,484</u>

1. Yn unol â pholisi cyfrifo 1.2a, rhoddir pris sy'n gyfystyr â dim i dir treftadaeth ac adeiladau. Ym 2003/04 prynodd Cyngor Cefn Gwlad Cymru dir treftadaeth ac adeiladau am bris o £69,000 y codwyd tâl amdano i'r cyfrif Incwm a Gwariant . [Blwyddyn Flaenorol £274,000].

2. Ceir ymrwymadau cytundebol o £195,000 ar gyfer blynyddoedd yn y dyfodol (Blwyddyn Flaenorol £318,000)

	£000
Cyfrifiaduron	169
Offer	4
Cerbydau	22
	<u>195</u>

NODYN 14 - DADANSODDIAD O YMRWYMIADAU BLYNYDDOL O DAN BRYDLESAU GWEITHREDU

	Tir/Adeiladau £000		Cerbydau £000		Cyfanswm £000
Prydlesau sy'n dirwyn i ben o fewn 1 flwyddyn	19 at	39	5 at	19	58
Prydlesau sy'n dirwyn i ben o fewn 1 i 5 mlynedd	31 at	433	3 at	16	449
Prydlesau sy'n dirwyn i ben dros 5 mlynedd	43 at	<u>314</u>	-	<u> </u>	<u>314</u>
	786			35	821

NODYN 15 - STOC

	2002/03 £000	2001/02 £000
Cyhoeddiadau	<u>8</u>	<u>5</u>
	<u>8</u>	<u>5</u>

NODYN 16 - DYLEDWYR

	2003/04 £000	2002/03 £000
Dyledwyr Masnach	421	284
Incwm	57	-
Cyn-daliadau	585	553
Dyledwyr eraill		
Cynulliad Cenedlaethol Cynru	1,205	-
Asiantaeth Taliadau Cefn Gwlad	561	-
Eraill	<u>6</u>	<u>6</u>
	2,835	843
Ayfansymiau sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn	<u>2</u>	<u>6</u>
	<u>2,837</u>	<u>849</u>

NODYN 17 - CREDYDWYR

	2003/04 £000	2002/03 £000
Yn daladwy o fewn un flwyddyn:		
Credydwyr Masnach	1,437	1,766
Credydwyr arall a Chroniadau	<u>16</u>	<u>11</u>
	<u>1,453</u>	<u>1,777</u>

NODYN 18 - SYMUD CRONFEYDD

	Cronfa Grant y Llywodraeth £000s	Cronfa Asedau a Roddwyd £000s	Cronfa Ail-brisio £000s	Darpariaethau a Chronfeydd y CBGN £000s	Cyfrif Incwm a Gwariant £000s	2003/04 £000s	2002/03 £000s
Gweddill ar 1 Ebrill	2,687	38	343	62	2,835	5,965	4,686
Gwarged a gadwyd am y flwyddyn	-	-	-	-	707	707	940
Grantiau cyfalaf a rhoddion	1,894	-	-	-	-	1,894	1,649
Ail-brisio asedau sefydlog cyffyrddadwy	-	-	22	-	-	22	30
Trosgwyddiad i Gyfrif Incwm a Gwariant	-	(2)	(7)	-	-	(1,500)	(1,304)
Symudiadau Mewn Darpariaethau a chronfeydd wrth gefn y CBGN	-	-	-	16	-	16	(36)
Gweddill ar 31 Mawrth	<u>3,090</u>	<u>36</u>	<u>358</u>	<u>78</u>	<u>3,542</u>	<u>7,104</u>	<u>5,965</u>

NODYN 19 - CYMORTH GRANT Y LLYWODRAETH

	2003/04 £000	2002/03 £000
Cymorth mewn grant ar gyfer gweithgareddau cyffredinol	49,979	44,182
Cymorth grant ychwanegol ar gyfer Gwarchodfa Gwlyptiroedd Gwastadeddau Gwent	23	175
Cymorth grant ychwanegol ar gyfer y Gronfa Ddatblygu Ewropeaidd	<u>245</u>	<u>220</u>
Cyfanswm y cyfrif Incwm a Gwariant	50,247	44,577
Cymorth grant a gymhwyswyd at Uned Cefnogi'r CBGN	784	715
Addasiad i ymdrin â Chyfran Cyfrif Cyfalaf y CBGN	26	25
Cyfrif Grant Gohiriedig y Llywodraeth	1,894	1,649
Cyfanswm y Cymorth Grant a dderbyniwyd yn y flwyddyn	<u>52,951</u>	<u>46,966</u>

NODYN 20 - NNODIADAU I'R DATGANIAD LLIF ARIAN

	2003/04 £000's	2002/03 £000's
Elw ar fuddsoddiad a gwasanaethu cyllid Llog a dderbyniwyd	<u>209</u>	<u>142</u>
Gwariant cyfalaf	(1,894)	(1,649)
Taliadau i gaffael asedau sefydlog cyffyrddadwy	24	17
Derbyniadau o werthu asedau sefydlog cyffyrddadwy	<u>(1,870)</u>	<u>(1,632)</u>
Cyllido	1,894	1,649
Grant y Llywodraeth a dderbyniwyd ar gyfer gwarinat cyfalaf	<u>1,894</u>	<u>1,649</u>

21. TRAFODION PHARTIION CYSYLLTIEDIG

Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn Gorff Cyhoeddus sy'n cael ei noddi gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Ystyrir Cynulliad Cenedlaethol Cymru fel parti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru wedi cael nifer o drafodion perthnasol gyda Chynulliad Cenedlaethol Cymru a chyrrff eraill yr ystyrir Cynulliad Cenedlaethol Cymru fel yr adran sy'n gweithredu fel rhiant iddynt sef Awdurdod Datblygu Cymru, Bwrdd Datblygu Cymru Wledig, Bwrdd Croeso Cymru, Amgueddfa Genedlaethol Cymru a Chyngor Chwaraeon Cymru. .

Yn ychwanegol, mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru wedi cael nifer fechan o drafodion perthnasol gydag adrannau eraill y Llywodraeth a chyrrff eraill y Llywodraeth ganolog. Mae'r rhan fwyaf o'r trafodion hyn wedi bod gydag English Nature a Scottish Natural Heritage.

Nid oes unrhyw rai o aelodau'r Bwrdd, staff rheoli allweddol na phartion cysylltiedig eraill wedi ymgymryd ag unrhyw drafodion sylweddol gyda Chyngor Cefn Gwlad Cymru yn ystod y flwyddyn.

